

РОЗДІЛ III. ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

УДК 378.016:793.3

Діана Бермудес

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0001-8020-4721

DOI 10.24139/2312-5993/2017.08/126-136

ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПЕЦКУРСУ «ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ» У ПРОЦЕС ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

На підставі аналізу оновленої навчальної програми «Фізична культура» для закладів загальної середньої освіти визначено, що вчитель фізичної культури сучасної школи повинен мати сформованість необхідних знань, умінь і навичок для реалізації варіативних модулів із елементами хореографії у процесі професійної діяльності. У цьому контексті розроблено спецкурс «Основи хореографії», що містить 45 години / 1,5 кредитів ECTS, з них: лекційних – 8 годин; практичних – 14 годин; консультацій – 2 години; на самостійну роботу студента відведено 21 година. Форма контролю – залік. Зміст спецкурсу об'єднує 3 тематичні розділи, містить завдання для практичних занять, самостійної роботи та орієнтовні тести для контролю студентів. Перспективним вважаємо запровадження навчальної дисципліни «Основи хореографії» в освітній процес майбутніх учителів фізичної культури.

Ключові слова: фахова підготовка, майбутні вчителі фізичної культури, спецкурс, основи хореографії.

Постановка проблеми. У Законі України про фізичну культуру і спорт (Р. III, ст. 26, ч. 1) визначено, що «фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, удосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя» [4].

Означена мета реалізується шляхом проведення обов'язкових занять із фізичної культури в дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, які здійснюються відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку (Р. III, ст. 26, ч. 4) [так само]. Стає очевидним, що втілення в життя законодавчих ініціатив потребує науково-методичного забезпечення, у тому числі й розробки та запровадження спецкурсів фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури відповідно до варіативної частини оновленої навчальної програми з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти. Таким чином, актуальність розроблення спецкурсу «Основи хореографії»

зумовлена впровадженням у навчальні програми з фізичної культури варіативних модулів з елементами хореографії.

Аналіз актуальних досліджень. Питання специфіки загальних теоретико-методичних основ підготовки вчителів фізичної культури проаналізовано в дослідженнях Т. Дереки (2017), Л. Іванової (2013), Н. Степанченко (2017), Л. Сущенко (2003), О. Тимошенко (2008), Б. Шияна (1997) та інших.

Різні аспекти підготовки майбутніх учителів фізичної культури розглядаються у вітчизняних та зарубіжних наукових дослідженнях. Зокрема, це такі ключові питання як: якість професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури (І. Верхогляд, Н. Юрченко), формування педагогічних здібностей майбутніх учителів фізичної культури (В. Яловик, Б. Шиян), професійна підготовка майбутнього вчителя фізичного виховання на основі модульно-рейтингової технології навчання (А. Чорноштан), підготовка майбутнього вчителя фізичної культури в умовах профільного навчання (М. Батищева, О. Котова, Т. Ротерс), досягнення професійно-педагогічної майстерності майбутніх вчителів фізичної культури (І. Максимчук, В. Огульчанський), інформатизація технології навчання у процесі підготовки майбутнього учителя фізичної культури (О. Гуменна), шляхи оптимізації професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури (О. Тимошенко), професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленнями у стані здоров'я (Л. Іванова), підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до патріотичного виховання старшокласників (А. Леоненко).

Надзвичайну цінність також становлять наукові розвідки вітчизняних науковців, які досліджували системи фізичного виховання школярів за кордоном, де діють навчальні програми, що ґрунтуються на принципі варіативності (Р. Мушкета (2007), Є. Приступа (2008), В. Пасічник (2010), І. Турчик (2010), О. Шиян (2010) та інші).

Мету статті – обґрунтування та розробка спецкурсу «Основи хореографії» для фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури – конкретизовано в таких **завданнях**:

1. Обґрунтувати необхідність розробки спецкурсу «Основи хореографії» для фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури;
2. Розробити структуру спецкурсу «Основи хореографії»;
3. Розкрити зміст спецкурсу «Основи хореографії».

Методи дослідження. У роботі були використані теоретичні методи дослідження, що містили вивчення та аналіз програмних нормативно-правових документів, а також порівняння, узагальнення досвіду попередників.

Виклад основного матеріалу. Одним із ключових етапів проведення реформи в галузі фізичного виховання школярів була розробка та

впровадження концептуально нової навчальної програми з фізичної культури для учнів 1–4, 5–11 класів [5, 108–111].

Навчальна програма містить інваріантну та варіативну частини. Інваріантну частину програми складають теоретико-методична та загальна фізична підготовка. Варіативні модулі представлені різними видами спорту чи фізкультурної діяльності.

Умовами формування змістового наповнення навчального предмета «Фізична культура» є: наявність матеріально-технічної бази, регіональні спортивні традиції, кадрове забезпечення, з'ясування й урахування бажання учнів освоювати види спорту чи фізкультурної діяльності за пріоритетними варіативними модулями.

В оновлених програмах навчального предмета «Фізична культура» закладів загальної середньої освіти, затверджених рішенням Колегії МОН від 4 серпня 2016 року, передбачається залучення до уроків фізичної культури варіативних модулів із елементами хореографії («Хореографія», «Аеробіка», «Аквааеробіка») [3; 7].

Упровадження засобів хореографії в навчальні програми з фізичної культури в заклади загальної середньої освіти України не випадкове. Під хореографією розуміють усе те, що належить до мистецтва танцю: класичного, народного, історико-побутового, джазового, сучасного та інших. Можливості хореографії надзвичайні: танцювальні вправи ефективно впливають на опорно-руховий апарат дитини, зміцнюють поставу, сприяють гнучкості й координації рухів, активно розвивають емоційно-чуттєву і творчу сфери, а також виховують красу, пластичність і витонченість. Засоби хореографії на уроках фізичної культури залучають до мистецтва, виховують потребу в прекрасному, гармонійно розвивають учнів фізично [6].

Отже, зазначені якості сприяють формуванню ключових компетентностей учнів – соціальних (формування особистої культури учнів), мотиваційних (творчий підхід до застосування рухових дій у різних умовах), функціональних (розширення рухового досвіду з метою розвитку фізичних якостей і природних здібностей) і є основою побудови фундаменту духовності, взаємодії фізичного виховання з іншими видами виховання, у тому числі з естетичним вихованням.

З 2016/2017 навчального року в методичних рекомендаціях щодо викладання фізичної культури зазначено, що частина навчального навантаження з фізичної культури (до 1 години на тиждень) може використовуватися на вивчення окремих навчальних предметів, що забезпечують рухову активність учнів (хореографія і ритміка), за наявності відповідних умов, педагогічних кадрів та навчальних програм, які мають гриф Міністерства освіти і науки України [2].

Отже, на підставі аналізу оновленої навчальної програми «Фізична культура» для закладів загальної середньої освіти можна зробити

висновки про те, що вчитель фізичної культури сучасної школи повинен мати сформованість необхідних знань, умінь і навичок хореографічної підготовки, на високому рівні володіти показом елементів хореографії та музично-ритмічних рухів, що є вкрай важливими для реалізації варіативних модулів з елементами хореографії в процесі професійної діяльності.

Водночас, аналіз навчальних планів підготовки бакалаврів показав, що в освітній процес майбутніх учителів фізичної культури освоєння елементів хореографії впроваджено лише на I курсі навчання під час вивчення професійної дисципліни «Музично-ритмічне виховання», що є недостатнім для вищезазначеної підготовки.

У цьому контексті доречно говорити про підготовку майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів з елементами хореографії та розроблення відповідного навчально-методичного забезпечення до означеного процесу.

Спецкурс «Основи хореографії» (табл. 1) містить 45 години / 1,5 кредитів ECTS, з них: лекційних – 8 годин; практичних – 14 годин; консультацій – 2 години; на самостійну роботу студента відведено 21 годину. Форма контролю – залік. Зміст спецкурсу об'єднує 3 тематичні розділи, містить завдання для практичних занять, самостійної роботи та орієнтовні тести для поточного контролю студентів.

Таблиця 1

Структура спецкурсу «Основи хореографії»

Назви розділів тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ I. Хореографія на уроках фізичної культури					
Тема 1. Музичне супроводження на уроках хореографії		2	2		2
Тема 2. Позиції класичного танцю			2		4
Тема 3. Екзерсис (вправи класичної хореографії) біля станка		2	2		4
Тема 4. Екзерсис на середині залу			2		2
РОЗДІЛ II. Танцювальні елементи на уроках фізичної культури					
Тема 1. Підвідні і підготовчі вправи в опануванні танцювальними елементами			2		2
Тема 2. Елементи народних і бальних танців на уроках фізичної культури		2	2		4
РОЗДІЛ III. Танцювальні композиції					
Тема 1. Танцювальні композиції народних і бальних танців		2	2	2	3
Усього годин	45	8	14	2	21

Мета спецкурсу «Основи хореографії» – опанування студентами методики навчання елементам хореографії, танцювальним елементам; засвоєння вправ класичного танцю, танцювальних кроків та рухів народних і бальних танців; підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до реалізації варіативних модулів із елементами хореографії у процесі професійної діяльності.

Завдання спецкурсу «Основи хореографії» – ознайомлення студентів із сутністю та змістом хореографічної підготовки та основними засадами реалізації варіативних модулів з елементами хореографії в системі середньої освіти.

У результаті вивчення спецкурсу студенти повинні **знати**:

- основи музичної грамоти;
- хореографічну термінологію вправ і вихідних позицій класичного танцю;
- форми організації та проведення уроку хореографії;
- структуру та зміст уроку фізичної культури з елементами хореографії;
- умови побудови уроку хореографії;
- основи техніки виконання хореографічних вправ та методики їх викладання;

уміти:

- прорахувати музичний уривок, визначати розмір, ритм, темп та інші складові змісту музичного твору;
- користуватися технічними засобами під час проведення уроків фізичної культури з елементами хореографії;
- добирати музичний супровід для проведення уроку фізичної культури з елементами хореографії відповідно до вікових особливостей і рухового досвіду учнів;
- застосовувати хореографічну термінологію на уроках фізичної культури з елементами хореографії;
- самостійно складати та проводити комплекси вправ з предметами та без предметів під музику із різних вихідних положень;
- виконувати вправи класичного танцю, танцювальні рухи;
- складати композицію з елементами народних, бальних і сучасних танців;
- самостійно проводити окремі частини структури уроку хореографії;
- самостійно проводити уроки хореографії.

Спецкурсом передбачено теоретичний виклад матеріалу, роботу студентів на практичних заняттях, самостійну роботу студентів.

1. Теоретичний (лекційний) виклад матеріалу за темами:

Тема 1. Хореографічна термінологія – 2 год.

1.1. Ключові терміни і поняття (визначення понять хореографічна термінологія, хореографічна позиція, постава, рівновага, виворотність, амплітуда, екзерсис біля опори, екзерсис на середині та інші).

1.2. Термінологія елементів екзерсису біля станка.

1.3. Термінологія екзерсису на середині залу.

Тема 2. Урок хореографії як форма занять фізичною культурою – 2 год.

1.1. Урок – це основна форма проведення навчальних занять із хореографії у школі (класифікація уроку хореографії: навчальний, тренувальний, контрольний, розминка, показовий).

1.2. Структура уроку хореографії (будова уроку хореографії: підготовча частина, основна частина, заключна частина).

1.3. Зміст уроку хореографії (зміст уроку хореографії включає рухи класичного, народного й сучасного танцю, пластичні рухи, вільні від канонів класичного танцю та інші).

1.4. Музичне супроводження на уроках хореографії.

Основа музичного мистецтва – мелодія (мелодійний малюнок; мелодійна вершина; кульмінація мелодійного малюнку; регістри; динаміка – сила звучання музики; динамічні відтінки). Структура змісту музичного твору (звук, тривалість звуку; ритм, ритмічний малюнок мелодії; музичний метр; музичний такт, затакт; темп музичного твору). Будова музичного періоду (такт, музична фраза, музичне речення, музичний період, музичний квадрат). Музичний розмір (дводольний – $\frac{2}{4}$ – полька, $\frac{4}{4}$ – марш; тридольний – $\frac{3}{4}$ – вальс). Стилi і жанри музики. Відповідність характеру музичного супроводження хореографічним вправам.

Тема 3. Методика опанування елементарними рухами класичного танцю – 2 год.

1.1. Послідовність навчання рухам класичного танцю.

1.2. Основні вимоги до виконання вправ класичного танцю.

Тема 4. Елементи народних і бальних танців на уроках фізичної культури – 2 год.

1.1. Вимоги до організації та методики навчання танцювальних вправ на уроці фізичної культури.

1.2. Послідовність застосування методичних прийомів у навчальному процесі.

У процесі вивчення студентами спецкурсу «Основи хореографії» важливим було:

- оволодіння хореографічно-виконавською культурою;
- поглиблення методичних основ фізичного виховання (пояснення й показ засобів варіативних модулів із елементами хореографії;
- застосування нових знань у практичній діяльності;
- уміння добирати методи й засоби хореографії відповідно до варіативних модулів із елементами хореографії;

– реалізовувати засоби варіативних модулів із елементами хореографії в процесі професійної діяльності.

2. Робота студентів на практичних заняттях зі спецкурсу «Основи хореографії».

РОЗДІЛ 1. Хореографія на уроках фізичної культури.

Тема 1. Музичне супроводження на уроках хореографії.

Завдання: Опанувати добір музичного супроводу відповідно до хореографічних вправ для проведення уроку фізичної культури; вправи на зв'язок рухів зі змістом музики.

Тема 2. Позиції класичного танцю.

Завдання: Опанувати хореографічні позиції ніг; опанувати хореографічні позиції рук; вправи на засвоєння положення корпусу і голови в класичному танці.

Тема 3. Екзерсис (вправи класичної хореографії) біля станка.

Завдання: ознайомитися з методикою опанування елементарних рухів класичного танцю (демі пліє, гранд пліє, релеве на півпальці. батман тандю, батман тандю жете, гранд батман, ронд де жамб партер, сюр ле ку ае п'я, батман фрапе, пасе); вправи для розвитку координації.

Тема 4. Екзерсис на середині залу.

Завдання: ознайомитися з методикою опанування елементарних рухів класичного танцю (пор де бра); вправи для розвитку гнучкості і координації.

РОЗДІЛ 2. Танцювальні елементи на уроках фізичної культури.

Тема 1. Підвідні і підготовчі вправи в опануванні танцювальними елементами.

Завдання: опанувати техніку танцювальних кроків (м'який крок, високий крок, гострий крок, широкий крок, приставний крок, крок галопу, перемінний крок). Різновиди бігу: гострий, високий, широкий, перехресний біг, біг на носках, біг згинаючи ноги вперед, біг з прямими ногами, біг згинаючи ноги назад та ін.

Тема 2. Елементи народних і бальних танців на уроках фізичної культури.

Завдання 1: опанувати послідовність навчання танцювальних кроків. Крок польки. Крок польки з пересуванням вперед, назад, з поворотом. Послідовність навчання кроку польки: повторити перемінний крок; вивчити підскакування; поєднати підскакування з перемінним кроком; виконати крок польки в повільному темпі; виконати крок польки в потрібному темпі під музику. Крок вальсу. Крок вальсу з пересуванням вперед, назад, вбік. Вальсовий поворот. Послідовність навчання вальсового кроку: кроки на півпальцях по колу під рахунок «раз», «два», «три»; на рахунок «раз» крок вперед з напівприсідом і два кроки на півпальцях; крок вальсу вперед; біля опори вивчити перекатний крок;

запам'ятати схему кроків; виконати вальсовий крок вбік; виконати вальсовий крок із поворотом.

Завдання 2: Ознайомитись із танцювальними кроками: «Бігунець», «Голубець», «Вихилясник», каблучний крок, потрійне притупування, дрібний крок, російський перемінний крок, молдаванський рух, рухи білоруського танцю, стрибки з переступанням на місці, підскакування з пересуванням назад,

РОЗДІЛ 3. Танцювальні композиції.

Тема 1. Танцювальні композиції народних і бальних танців.

Завдання: Ознайомитись із танцювальними композиціями народних і бальних танців (Полька, «Фігурний вальс», «Гопак», «Казочок», «Калинка», «Білоруський танець», «Бульба», «Сиртакі»).

3. Самостійна робота студентів у процесі вивчення спецкурсу «Основи хореографії».

Завдання для самостійної роботи студентів.

1. Добір музичного супроводження на урок фізичної культури з використанням елементів хореографії.

2. Добір фонограм відповідно до змісту, жанру та характеру танцювальних кроків.

3. Засвоїти техніку виконання вихідних положень, позицій ніг, рук класичного танцю.

4. Засвоїти техніку елементарних рухів класичного танцю.

5. Засвоїти техніку підготовчих та підвідних танцювальних вправ.

6. Засвоїти техніку виконання елементів танцювальних кроків.

7. Скласти індивідуальні навчальні картки за темами: «Комплекс вправ, спрямований на формування та збереження правильної постави» (10–12 вправ), «Танцювальні елементи на уроках фізичної культури та в позаурочний час».

8. Демонстрація танцювальних елементів: перемінного, приставного, гострого та інших кроків, рухів руками, корпусом, головою.

9. Демонстрація рухливої гри з використанням танцювальних елементів.

10. Демонстрація танцювальної композиції.

11. Підготовка рефератів та доповідей-презентацій за темами: «Хореографія – засіб естетичного та духовного розвитку особистості школяра», «Вправи класичного танцю – засіб профілактики порушення постави в дітей шкільного віку», «Хореографія у спорті».

12. Опрацювати питання та підготувати відповіді на тестові завдання.

З метою підвищення рівня готовності майбутнього вчителя фізичної культури до реалізації варіативних модулів з елементами хореографії за рекомендаціями студентів та викладачів Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені

А. С. Макаренка спецкурс «Основи хореографії» введено до навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 014 – Середня освіта, предметної спеціальності 014.11 – Фізична культура.

До програми спецкурсу «Основи хореографії» запропонований навчально-методичний посібник, що допомагає опанувати елементи хореографії, танцювальні елементи, засвоїти вправи класичного танцю, танцювальні кроки та рухи народних і бальних танців і впровадити їх у фізичне виховання учнів закладів загальної середньої освіти [1].

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. На підставі аналізу оновленої навчальної програми «Фізична культура» для закладів загальної середньої освіти визначено, що вчитель фізичної культури сучасної школи повинен мати сформованість необхідних знань, умінь і навичок хореографічної підготовки, на високому рівні володіти показом елементів хореографії та музично-ритмічних рухів, що є вкрай важливими для реалізації варіативних модулів із елементами хореографії у процесі професійної діяльності. У цьому контексті необхідним є розроблення спецкурсу «Основи хореографії».

Запропонований спецкурс «Основи хореографії» містить 45 години / 1,5 кредитів ECTS, з них: лекційних – 8 годин; практичних – 14 годин; консультацій – 2 години; на самостійну роботу студента відведено 21 годину. Форма контролю – залік.

Зміст спецкурсу об'єднує 3 тематичні розділи, містить завдання для практичних занять, самостійної роботи та орієнтовні тести для поточного контролю студентів. Спецкурс «Основи хореографії» передбачає опанування студентами методикою навчання елементам хореографії, танцювальним елементам; засвоєння вправ класичного танцю, танцювальних кроків та рухів народних і бальних танців; підготовку майбутнього вчителя фізичної культури до реалізації варіативних модулів з елементами хореографії в процесі професійної діяльності.

Перспективним вважаємо запровадження навчальної дисципліни «Основи хореографії» в освітній процес майбутніх учителів фізичної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бермудес, Д. В. (2017). *Основи хореографії: навчально-методичний посібник*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка (Bermudes, D. V. (2017). *The essentials of choreography: a teaching manual*. Sumy: Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko publishing house).

2. *Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 17.08.2016 р. № 1/9-437 (Annex to the letter of the Ministry of Education and Science of Ukraine of 17.08.2016. No. 1 / 9-437) (2016) Retrieved from: <https://www.schoollife.org.ua/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykkladannya-fizychnoyi-kultury-u-2016-2017-navchalnomu-rotsi>.*

3. Дятленка, С. М. (2001). *Фізична культура в школі: 5–11 класи*. Київ: Літера ЛТД (Diatlenka, S. M. (2001). *Physical culture at school. 5–11 grades*. Kyiv: Litera LTD).

4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (*Law of Ukraine "On the physical culture and sport"*) (1994). Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2>).

5. Кравченко, Н. (2012). Сучасна навчальна програма як складова забезпечення оптимальної рухової активності школярів середнього шкільного віку. *Молода спортивна наука України*, 16, т. 2, 108–111 (Kravchenko, N. (2012). Modern curriculum as a component of ensuring optimal motor activity of schoolchildren of secondary school age. *Young sports science of Ukraine*, 16, Vol. 2, 108–111).

6. Лебедева, В. Хореографія на уроках фізичної культури як засіб формування естетичної культури молодших школярів. Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19055-xoreografiya-na-urokakh-fizichno%D1%97-kulturi-yak-zasib-formuvannya-estetichno%D1%97-kulturi-molodshix-shkolyariv.html> (Lebedeva, V. *Choreography at the lessons of physical culture as a means of forming the aesthetic culture of junior schoolchildren*. Retrieved from: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19055-xoreografiya-na-urokakh-fizichno%D1%97-kulturi-yak-zasib-formuvannya-estetichno%D1%97-kulturi-molodshix-shkolyariv.html>)

7. Оновлення програм для базової загальної і середньої освіти. Режим доступу: <https://www.ed-era.com> (*Updating of programs for basic general and secondary education*. Retrieved from: <https://www.ed-era.com>)

РЕЗЮМЕ

Бермудес Диана. Введение спецкурса «Основы хореографии» в процесс профессиональной подготовки будущих учителей физической культуры.

На основании анализа обновленной учебной программы «Физическая культура» для заведений общего среднего образования определено, что учитель физической культуры современной школы должен иметь необходимые знания, умения и навыки для реализации вариативных модулей с элементами хореографии в процессе профессиональной деятельности. В этом контексте разработан спецкурс «Основы хореографии», содержащий 45 часов / 1,5 кредита ECTS, из них: лекционных – 8 часов; практических – 14 часов; консультаций – 2 часа; на самостоятельную работу студента отведён 21 час. Форма контроля – зачет. Содержание спецкурса объединяет 3 тематических раздела, содержит задания для практических занятий, самостоятельной работы и ориентировочные тесты для контроля студентов. Перспективным считаем введение учебной дисциплины «Основы хореографии» в образовательный процесс будущих учителей физической культуры.

Ключевые слов:. профессиональная подготовка, будущие учителя физической культуры, спецкурс, основы хореографии.

SUMMARY

Bermudes Diana. Introduction of the special course "The essentials of choreography" in the process of professional training of future physical education teachers.

The purpose of the article – the substantiation and development of the special course "The essentials of choreography" for the professional training of the future physical education teachers is specified in the **following tasks**: 1) to substantiate the necessity of developing a special course "The essentials of choreography" for the professional training of the future physical education teachers; 2) to develop the structure of the special course "The essentials of choreography"; 3) to reveal the content of the special course "The essentials of choreography".

Theoretical methods of research having been used in the work included the study and analysis of program normative legal documents, as well as comparison, generalization of the experience of predecessors.

Conclusions. *Based on the analysis of the updated educational program “Physical Culture” for general secondary education institution, it has been determined that the teacher of physical culture of the modern school should have the necessary knowledge, skills and abilities of choreographic training, and should have a high level of showing of choreography elements and musical-rhythmic movements that are extremely important for the implementation of variant modules with elements of choreography in the process of professional activity.*

*In this context a special course “The essentials of choreography” containing 45 hours / 1.5 credits of ECTS is developed, of which: lectures – 8 hours; practical classes – 14 hours; consultations – 2 hours; for independent work of the student it is allocated 21 hours. The form of control is credit. The content of the special course combines 3 thematic sections, contains tasks for practical classes, independent work and reference tests for current and final student control. Special course “The essentials of choreography” implies mastering the methodology of choreography elements teaching, dance elements; mastering the exercises of classical dance, dance steps and movements of folk and ballroom dances; preparation of the future physical education teachers for the implementation of variant modules with elements of choreography in the process of professional activity. We consider the introduction of the educational discipline “The essentials of choreography” in the educational process of the future physical education teachers **to be promising**.*

Key words: professional training, future physical education teachers, special course, essentials of choreography.

UDC 378.091.12:159.9]:502/59

Valentyna Bilyk

National pedagogical M. P. Dragomanov university

ORCID ID 0000-0002-6860-7728

DOI 10.24139/2312-5993/2017.08/136-147

MODERNIZATION OF SCIENCE PREPARATION OF THE FUTURE PSYCHOLOGISTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS A SCIENTIFIC AND THEORETICAL PROBLEM

У статті розглядаються актуальні питання модернізації системи підготовки майбутніх психологів, які спонукали провести аналіз науково-теоретичних проблем природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у вищих навчальних закладах. Автор зазначає, що в результаті системного аналізу наукової та науково-методичної літератури, бібліографічного аналізу праць класиків педагогіки, контент-аналізу нормативних документів у сфері вищої педагогічної освіти; систематизації; порівняння та узагальнення було встановлено, що науковці не дають чіткої характеристики науково-теоретичних проблем природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у вищих навчальних закладах, тому подальші наукові дослідження будуть спрямовуватися на визначення й вирішення окресленого кола питань.

Ключові слова: модернізація природничо-наукової підготовки, науково-теоретична проблема, майбутні психологи, вищий навчальний заклад.

Introduction. Higher education, as O. Vorobiova notes, “is the driving force behind the economic and social development of society” [7, 238], therefore, the researcher emphasizes, “the task of increasing its international competitiveness is important for the nation” [7, 238]. Accepting this statement, we note that the reform of higher education in Ukraine is aimed at updating its